kuu lõpul sooritatud rahvalugemisele toetuvail andmeil ja planimeetrilisil mõõtmisil.

Nagu planigrammilt näeme, on rahvastamistiheduse poolest Tartus kaks koondavat ja tihedamat ala: linnasüda ning temast kaugemale lõunasse asetatud ning teatavas mõttes iseseisvalt arenenud endise Karlova eeslinna südameosa Tähe tänava mõlemas poolmikus Katariina ning Kuu tän. vahemikus. See selgitab meile parimalt ka rahvastamistiheduse üldpilti. Võtame Karlova linnaosa iseseisvaks asulaks, mis vaid suurema asula — Tartu linna — külje all kujunenud, siis tuletub üldreegel: rahvastamistihedus on suurim asula keskuses ja väheneb tsentrifugaalsusele võrdeliselt.

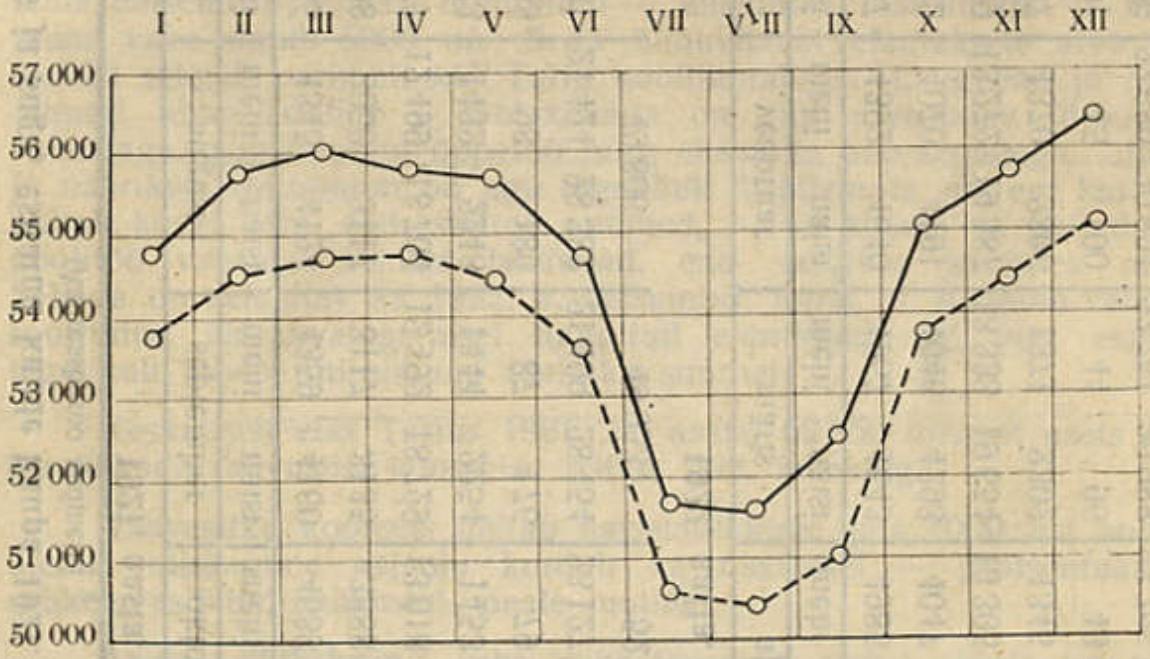

207. joon. Rahvastiku arvu kõikumine Tartus aasta kestel. Katkendiline joon kujutab 1922. a., pidev joon 1923. a.

Tihedusega 400 elanikku ha:il on vaid üksikud sarjad linnasüdames ning huvitavalt ka kvartal, mis asub eriliselt liiklemissoodsal kohal: Riia, Võru, Tähe ning Lille tän. lõikumisel. Karlovatagune sellevastu, Toomitagune, Toomimägi, Veeriku eeslinn ja üldiselt kõik linna ääred on vähima rahvastamistihedusega (alla 100 elanikku ha:il). Peamiste korteriraioonide rahvastamistihedus kulgeb aga vahemikus 100—200 elanikuga ha:il. Vaadeldes planigrammil esitatud andmeid näeme, kuivõrt moondab ja üldistab rahvastiku levimise pilti liiga suurte alade (rahvalugemis-raioonide) kaupa arvutamine. Üksikasjalikumate andmete puudumisel tuleb aga sellega pahatihti leppida.

Keskmiselt on Tartu elanikkude levimistihedus 95 ha:il, vähim 0.4 ha:l ning suurim 565.4 ha:l. Suurimad korterielamud on